

Malmö stad

Budgetskrivelse 2009

Limhamn-Bunkeflo stadsdelsförvaltning

Stadsdelsfullmäktige 2008-03-26

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	Nämndssammanfattning	3
2	Viktiga förändringar	4
2.1	Befolkningsökningen	4
2.2	Utbildning inkl bibliotek	4
2.3	Vård och omsorg.....	5
2.4	Individ- och familjeomsorg inkl fritidsverksamheten	5
2.5	Personalförsörjning och personalhälsa	6
2.6	Organisatoriska förändringar och förändringar av nämndens uppdrag.....	6
3	Ekonomisk utveckling	7
3.1	Resultat 2007.....	7
3.1.1	Underskott på 14,8 mkr	7
3.1.2	Befolkningsökningen främsta orsaken till underskottet.....	7
3.1.3	Högre lokalkostnader och större avskrivningar	8
3.1.4	Hantering av underskott 2007.....	8
3.2	Budget 2008	8
3.2.1	Befolkningsutveckling och ökad efterfrågan	8
3.2.2	Kraftigt ökad efterfrågan i samtliga verksamheter.....	8
3.2.3	Kraftigt ökade hyreskostnader och avskrivningar	9
3.2.4	Förskoleutbyggnad ger lägre ersättning till stadsdelens förskolor.....	9
3.2.5	Ekonomiska bekymmer i skolan.....	9
3.2.6	Telefonikostnader	9
3.2.7	Överföring av resurser till social resursnämnd.....	10
3.3	Budget 2009	10
3.3.1	Värdesäkring av resurserna.....	10
3.3.2	Befolkningsökning ger högre efterfrågan i samtliga verksamheter	10
3.3.3	Fortsatt låga ersättningar till förskolorna i stadsdelen.....	10
3.3.4	Kraftigt ökade hyreskostnader och avskrivningar	10
3.3.5	Prisökningar från Malmö skolrestauranger	11
3.3.6	Kostnader för LASS	11
3.3.7	Upprustning av skollokaler.....	11
3.3.8	Lärarlyftet	11
3.3.9	Ändrad konstruktion vid internprissättning inom pedagogisk verksamhet.....	12
3.3.10	Medel för mötesplatser och förebyggande arbete.....	12
3.3.11	Förslag till förändringar i resursfördelningen	12
3.4	Investeringsbehov	13

1 Nämndssammanfattning

Den största utmaningen för Limhamn-Bunkeflo är även fortsättningsvis att tillgodose behovet av kommunal service hos en kraftigt växande befolkning. Den ökade efterfrågan beror inte bara på att stadsdelen får fler invånare, den beror också på att en allt större andel av befolkningen efterfrågar kommunal service.

Under 2007 fick stadsdelen cirka 1500 fler invånare och befolkningen uppgick vid årsskiftet till över 36700 personer. Under 2008 förväntas befolkningen öka med cirka 1700 personer och efterfrågan på kommunal service ökar i stadsdelens samtliga verksamheter. Detta innebär också att stadsdelens administrativa stödfunktioner får en allt högre arbetsbelastning.

Det kan nämnas att Limhamn-Bunkeflo under 2008, som en följd av den ökade efterfrågan, budgeterar för 420 fler årsplatser inom förskolan, 177 fler elever i skolan, 288 fler årsplatser i skolbarnsomsorgen, 25 fler äldre med hemtjänst och 8 fler äldre på särskilt boende.

Den växande befolkningen innebär också att stadsdelen ställs inför olika ekonomiska svårigheter. En ekonomisk svårighet är att resursfördelningen genom förändring i tilläggskriterierna, främst avseende barn och unga, har minskat stadsdelens kommunbidrag med 7 mkr inför 2008 samtidigt som efterfrågan på kommunal service i allt högre grad styrs mer av storleken på befolkningen än av något annat. Som exempel kan nämnas Malmö stads prioriterade mål att förskolan ska byggas ut och att förskolan ska vara tillgänglig för alla. Detta borde återspeglas i att en större andel av resurserna fördelas som grundresurs. Ett annat exempel är att befolkningsökningen i sig leder till en ökad belastning på individ- och familjomsorgen, vilket även det borde återspeglas genom att en del av resurserna blir fördelade som grundresurs.

En annan ekonomisk svårighet är att de höga produktionskostnaderna vid nybyggnation leder till att en allt större del av stadsdelens resurser går åt för att täcka ökade lokalkostnader, inte minst med tanke på den stora mängden nybyggda lokaler inom förskoleverksamheten. Den kraftiga volymökningen leder även till stora uppstartskostnader. Som det är idag måste dessa kostnadsökningar finansieras genom effektiviseringar i verksamheterna men det vore rimligt att resursfördelningen tog hänsyn till sådana icke påverkbara kostnadsökningar.

Vad avser förskoleverksamheten har resursen per invånare minskat mellan 2007 och 2008 samtidigt som kostnaderna ökar och att detta leder till att ersättningen till de kommunala förskolorna i stadsdelen måste sänkas med sammanlagt nästan 10 mkr eller drygt 4000 kr per plats.

De äldre över 80 år har blivit fler och en allt större andel av de äldre i stadsdelen efterfrågar plats på särskilt boende samtidigt som efterfrågan från andra stadsdelar minskar, vilket gör att det totalt sett finns en överkapacitet i stadsdelens särskilda boenden. Det finns också ett politiskt uppdrag i Malmö stad att utveckla icke fullvärdiga boendeplatser.

Under 2008 har stadsdelen möjlighet att arbeta särskilt med att skapa mötesplatser för ungdomar och att arbeta gränsöverskridande och förebyggande tack vare extern finansiering (projektmedel från myndigheten för skolutveckling samt projektmedel från kommunstyrelsen). Detta är satsningar som måste vara långsiktiga för att nå önskvärda resultat men eftersom projektmedlen är tillfälliga så finns det därför ett behov av tillskott i kommunbidraget.

2 Viktiga förändringar

2.1 Befolkningsökningen

Den 29 december 2007 uppgick befolkningen i stadsdelen enligt KIR till 36 713 personer. Den 4 januari 2007, uppgick befolkningen till 35 254 personer, vilket innebär att befolkningen ökade med 1 459 personer under denna period.

Befolkningsökningen var under 2007 betydligt större än vad befolkningsprognosen, som ligger till grund för resursfördelningen, visade. Stadsdelen hade en genomsnittlig befolkning som var 707 personer fler än vad befolkningsprognosen visade, vilket medförde en ökad efterfrågan på kommunal service (se vidare under 3.1 *Ekonomiskt resultat 2007*).

Tyvärr ser det ut som om samma sak är på väg att hända under 2008. Vid ingången av året hade stadsdelen 196 fler invånare än vad befolkningsprognosen (avseende resursfördelning 2008) redovisade för 1 januari 2008 och om denna differens kvarstår under hela året saknar stadsdelen cirka 6 mkr för att kunna bibehålla servicenivån till invånarna (se vidare under 3.2 *Budget 2008*).

Ålder	Befolknings- prognos 2008-01-01	Faktisk befolkning 2007-12-29	Differens	Resurs per invånare 2008 (kr)	Saknad resurs 2008 om differensen kvarstår (tkr)
0 år	525	459	-66	0	0
1-5 år	2 679	2 735	56	84 652	4 741
6-15 år	4 733	4 682	-51	73 004	-3 723
16-19 år	1 860	1 859	-1	5 873	-6
20-64 år	20 592	20 810	218	2 113	461
65-79 år	4 193	4 191	-2	22 045	-44
80-84 år	1 019	1 032	13	46 349	603
85-89 år	622	639	17	88 717	1 508
90 år-	294	306	12	171 251	2 055
Summa	36 517	36 713	196		5 594

2.2 Utbildning inkl bibliotek

Förskoleutbyggnaden innebär en stor belastning på organisationen. Arbetsbelastningen är stor för skolledare och administration för att planera nya förskolelokaler, placera barn och rekrytera personal. Verksamheten är också pressad av att kostnaderna för de nya förskolorna är mycket högre än för de äldre samtidigt som resursen per invånare sjunker. Ersättningen till de egna kommunala förskolorna måste sänkas samtidigt som kostnaderna ökar och detta måste leda till att personaltätheten minskar, antingen genom personalminskningar eller genom att fler barn tas in i befintlig verksamhet.

Det finns en viljeinriktning från politiskt håll att även barn till föräldralediga får rätt till 30-timmars förskoleplats. Om detta blir verklighet från 2009 kommer det att uppstå behov av ytterligare ett sextiotal platser. Även om verksamheten kompenseras ekonomiskt så blir det en extra belastning eftersom det redan idag är svårt att ordna fram platser till den ökande befolkningen.

Under de senaste åren har inte bara befolkningen ökat, befolkningsstrukturen har också förändrats. En allt större andel av eleverna har en utomnordisk bakgrund och en stor del av dessa kommer från Danmark och får därmed svenskan som tredjespråk, vilket ställer större krav på stödinsatser och extra resurser. Samtidigt ger resursfördelningen inga tilläggsresurser för personer som kommer från Danmark.

Beslut finns om införande av en pedagogisk IT-plattform. Om detta blir aktuellt under 2009 finns det risk för att detta leder till ökade kostnader och det är viktigt att stadsdelarna i sådana fall blir kompenserade för detta.

En annan utmaning inför 2009 är att Malmö skolrestauranger har aviserat behov av att höja priset för skolmåltiderna med cirka 10-15 %. Den merkostnad som då uppkommer och som beskrivs på annat ställe i budgetskrivelsen måste stadsdelarna bli kompenserade för.

Stadsdelsbiblioteket har behov av att göra lönejusteringar under de närmsta åren som en följd av att bibliotekariernas löner skiljer sig kraftigt från kollegornas på huvudbiblioteket. Medianlönen för de erfarna bibliotekarierna på stadsdelsbiblioteket understiger ingångslönen för oerfarna bibliotekarier på huvudbiblioteket. Detta gör det svårt att rekrytera och behålla kompetent personal.

Utbildningsverksamheten har behov av att se över sin organisation utifrån att verksamheten under flera år har vuxit kraftigt och det har blivit svårt att arbeta optimalt med den befintliga organisationen.

Målsättningen med att öka ledartätheten är svår att uppnå och de rekryteringar som görs avseende skollärare svarar bara mot den volymökning som sker inom utbildningsverksamheten.

2.3 Vård och omsorg

Efterfrågan på plats i särskilt boende och korttidsplats vände efter flera års nedgång uppåt under 2007 och denna ökning ser ut att fortsätta 2008. Många av de boende lever längre och står för en stor del av befolkningsökningen i åldern 85 år och äldre.

Stadsdelen har, trots ökning i det egna befolkningsansvaret, även fortsättningsvis behov av att avveckla platser inom särskilt boende. Detta är en följd av att andra stadsdelar köper färre platser från Limhamn-Bunkeflo. Minskningen kommer att ske genom att icke fullvärdiga platser avvecklas. Samtidigt måste en del av dessa ersättas med nya fullvärdiga platser.

Det är fortfarande oklart hur stor kostnaden kommer att bli för att åtgärda de brister som kom fram i granskningen av brandskyddet på stadsdelarnas olika boenden. Det är också oklart hur stor del av denna kostnad som kan finansieras av kommuncentrala medel.

När det gäller de anpassningar som behöver göras i köken på boendena så är det fortsatt oklart hur stora kostnaderna slutligen kan bli.

Antalet hembesök i hemsjukvården (distriktssköterskor, arbetsterapeuter, sjukgymnaster) har ökat mycket kraftigt, vilket kommer att kräva en utökning av bemanningen.

Habiliteringsverksamheten är på väg att överföras till kommunal regi och kommer att drivas kommungemensamt, vilket kommer att medföra betydande kostnader.

2.4 Individ- och familjeomsorg inkl fritidsverksamheten

Den ökade tyngden har resulterat i en ökad arbetsbelastning för verksamheten och fler omhändertaganden. Vårdrabatten från Statens institutionsstyrelse försvinner från 2009, vilket innebär en kostnadsökning på cirka 1,5 mkr jämfört med 2008.

Med anledning av att AUC har fått förändrat uppdrag kan individ- och familjeomsorgen få ökade kostnader för personer med särskilda behov av stödjande insatser, för att dessa ska kunna uppnå självförsörjning.

2.5 Personalförsörjning och personalhälsa

Under 2007 ökade antalet anställda med 55 personer och även fortsättningsvis bedöms stadsdelens verksamheter öka. Tillsammans med den årliga personalomsättningen (cirka 140 anställda slutade och behövde ersättas under 2007) innebär detta en kraftig belastning på såväl verksamheternas arbetsledare som på personalavdelningen. Under senare tid har det också noterats en brist på förskollärare och fritidspedagoger. Även sjuksköterskor blir alltmer svårrekryterade.

Sjukfrånvaron minskade under 2007 med 8 % och projektet Hälsosamt Medarbetarskap, som visat sig ge positiva effekter på sjukfrånvaron, kommer från januari 2008 att ingå i förvaltningens ordinarie verksamhet.

Antalet ledare har ökat något i förvaltningen, vilket är en konsekvens av volymökningen inom utbildningsverksamheten. Denna ökning innebär dock inte att antalet underställda per ledare närmat sig Malmö stads målsättning, d.v.s. att ingen ledare bör ha fler än 25 underställda. Fortfarande har 32 av förvaltningens 74 ledare fler än 25 underställda. Flertalet av dessa återfinns inom utbildningsverksamheten.

2.6 Organisatoriska förändringar och förändringar av nämndens uppdrag

LASS-verksamheten går över till Social resursnämnd från halvårsskiftet, vilket innebär att stadsdelen lämnar över ett kommunbidrag som på helårsbasis är drygt 90 mkr för verksamheten och ytterligare nästan 3 mkr för administrationen kring detta.

Driften av idrottsplatserna går över till fritidsförvaltningen vid halvårsskiftet och det är i dagsläget oklart hur stor budgetregleringen blir eftersom det även finns samnyttjande med skolorna kring idrottslokalerna i stadsdelen.

3 Ekonomisk utveckling

3.1 Resultat 2007

3.1.1 Underskott på 14,8 mkr

Limhamn-Bunkeflo stadsdelsförvaltning redovisade ett sammanlagt underskott på 14,8 mkr 2007. De resursfördelade verksamheterna redovisade ett underskott på 14,5 mkr, de anslagsfinansierade verksamheterna redovisade ett överskott på 0,4 mkr och ekonomisk hjälp redovisade ett underskott på 0,7 mkr.

3.1.2 Befolkningsökningen främsta orsaken till underskottet

De flesta resursfördelade verksamheterna hade, som en följd av en större befolkningsökning än vad befolkningsprognosen visade, betydligt fler årsplatser eller vårdtagare än budgeterat. Inom förskola, skola, skolbarnsomsorg och vård och omsorg orsakade detta ett underskott på 19 mkr i det så kallade befolkningsansvaret. Stadsdelens egna resursfördelade verksamheter redovisade totalt sett ett överskott på drygt 4 mkr.

Redan i början av 2007 var antalet invånare betydligt fler än vad befolkningsprognosen i resursfördelningen visade. Kommunstyrelsen beslutade i mars 2007 att förstärka stadsdelarnas budgetar med 36 mkr (varav Limhamn-Bunkeflo fick 6,5 mkr) efter att en extra befolkningsmätning hade gjorts och en ny befolkningsprognos hade upprättats.

Trots att den nya befolkningsprognosen för 2007 visade ett större antal invånare än den ursprungliga prognosen ökade befolkningen ännu mer under året. Den 29 december 2007 var antalet invånare hela 968 fler än prognosen. Det genomsnittliga antalet invånare var under året drygt 700 fler än vad resursfördelningen hade tagit hänsyn till.

Denna kraftiga befolkningsökning ledde bland annat till att antalet årsplatser i förskolan blev 104 fler än budgeterat. Övriga verksamheter påverkades också kraftigt av den ökade efterfrågan från den växande befolkningen. Individ- och familjeomsorgen fick en ökad arbetsbörda och fler placeringar på institutioner och i skolbarnsomsorgen ökade antalet årsplatser kraftigt. Befolkningen ökar inte enbart genom inflyttning utan den befintliga befolkningen blir också äldre, vilket innebar att efterfrågan ökade även inom äldreomsorgen.

Om stadsdelen skulle ha fått resurser för samtliga invånare, med samma resurs per invånare som i resursfördelningen, skulle kommunbidraget ha varit 14,1 mkr större.

Ålder	Befolknings-differens	Resurs per invånare	Utebliven resurs
0 år	12	0	0
1-5 år	106	86 398	9 158
6-15 år	39	71 682	2 796
16-19 år	16	5 861	94
20-64 år	526	2 050	1 077
65-79 år	3	21 944	55
80-84 år	-6	43 557	-240
85-89 år	8	84 028	672
90 år-	3	162 864	489
summa	707		14 101

3.1.3 Högre lokalkostnader och större avskrivningar

Under 2007 ökade stadsdelens lokalkostnader och avskrivningar med 8 % respektive 20 % samtidigt som kommunbidraget endast ökade med 5 %. Den kraftiga kostnadsökningen var en följd av att flera nya förskolor tillkom under året och att det var första hela kalenderåret som Strandskolan var i drift. Lokalkostnaderna i dessa nybyggda lokaler är uppemot tre gånger så höga som kostnaderna i lokaler som inte är nybyggda.

Merkostnaden, d.v.s. skillnaden mellan kostnaderna per plats i de nystartade verksamheterna och kostnaderna per plats i verksamheter som inte är nystartade, uppgick bara under 2007 till över 4 mkr. Någon kompensation i resursfördelningen för sådana merkostnader har hittills inte skett utan stadsdelen måste finansiera dessa merkostnader genom omfördelningar och effektivisering av verksamheterna.

Eftersom denna kraftiga utbyggnad har pågått under flera år uppgår de ackumulerade merkostnaderna till minst 10 mkr.

3.1.4 Hantering av underskott 2007

Sammanfattningsvis är det de uteblivna resurserna på 14,1 mkr och merkostnaderna på 4 mkr för lokaler och avskrivningar som orsakade underskottet 2007. I enlighet med bokslutsanvisningarna och med anledning av ovan påtalade stadsdelen att 2007 års underskott inte bör överföras till 2008.

Kommunstyrelsen beslutade sedan den 5 mars att underskottet inte ska överföras till 2008.

3.2 Budget 2008

3.2.1 Befolkningsutveckling och ökad efterfrågan

Under 2007 var befolkningen redan från årets början betydligt större än vad befolkningsprognosen i resursfördelningen visade. Förvaltningen kan konstatera att samma bekymmer tycks upprepa sig under 2008. Vid årets ingång var befolkningen minst 196 personer större än vad den skulle ha varit den 1 januari 2008 enligt i resursfördelningen för 2008. För att kunna behålla samma servicenivå som 2007 skulle stadsdelen behöva ytterligare cirka 6 mkr.

3.2.2 Kraftigt ökad efterfrågan i samtliga verksamheter

Den ökande befolkningen innebär en ökad efterfrågan på kommunal service inom samtliga verksamheter och som en följd av detta ökar arbetsbelastningen även på stadsdelens administrativa stödfunktioner.

Efterfrågan ökar inte bara linjärt med befolkningsökningen. Även den procentuella andelen av befolkningen som efterfrågar kommunal service ökar.

Det är förskoleverksamheten och äldreomsorgen som för närvarande har den kraftigaste ökningen i efterfrågan.

Förskolan har efter beslut i kommunstyrelsen den 5 mars fått ytterligare 10,5 mkr för att kunna erbjuda fler platser och antalet årsplatser uppgår till 2600 i budgeten för 2008. Det är dock osäkert om detta tillskott är tillräckligt eftersom antalet invånare i åldern 1-5 år redan i början av året är cirka 60 fler än prognostiserat.

Även äldreomsorgen har bekymmer med att efterfrågan på plats i särskilt boende ökar som en följd av att antalet äldre (över 80 år) ökar mer än förväntat i stadsdelen och att en större andel av befolkningen efterfrågar plats. Risken är överhängande att det kommer att uppstå ett betydande underskott inom äldreomsorgen till följd av detta.

3.2.3 Kraftigt ökade hyreskostnader och avskrivningar

Det finns inget som talar för att behovet av fler förskoleplatser avtar och stadsdelen behöver starta cirka 300 nya platser, de allra flesta i nybyggda lokaler. Detta innebär att stadsdelen kommer att få ytterligare cirka 4 mkr i merkostnader för hyreskostnader och avskrivningar. Dessa merkostnader ackumuleras till de senaste årens merkostnader och eftersom resursfördelningen inte tar hänsyn till dessa merkostnader måste finansieringen fortsätta att ske genom effektivisering av verksamheterna.

Den stora mängden nya förskoleplatser betyder också att verksamheten får stora uppstartskostnader, d.v.s. kostnader för personal och lokaler innan verksamheten är i full verksamhet.

3.2.4 Förskoleutbyggnad ger lägre ersättning till stadsdelens förskolor

Under året planerar Limhamn-Bunkeflo att utöka förskoleverksamheten till att omfatta 2600 årsplatser i befolkningsansvaret. Detta är 420 årsplatser mer än de 2180 årsplatserna i budget 2007. I resursfördelningen för 2008 fick stadsdelen 21,5 mkr för befolkningsökningen, vilket enligt det särskilda avropsärendet skulle räcka till 215 fler årsplatser. Det innebär att resursfördelningen har möjliggjort en utbyggnad till 2395 årsplatser 2008.

En utbyggnad till 2600 platser innebär därmed att stadsdelen åstadkommer 205 fler platser än vad resursfördelningen har möjliggjort och därför ansökte Limhamn-Bunkeflo stadsdelsfullmäktige om 20,5 mkr från kommunstyrelsens anslag för förskoleutbyggnad.

Kommunstyrelsen beslutade den 5 mars att Limhamn-Bunkeflo ska få 10,5 mkr från kommunstyrelsens anslag för att utöka till 2600 årsplatser. Detta innebär att stadsdelen kommer att sakna nästan 10 mkr för att kunna upprätthålla ersättningsnivån till de kommunala förskolorna i stadsdelen. Därför tvingas Limhamn-Bunkeflo sänka ersättningen till de kommunala förskolorna i stadsdelen med nästan 10 mkr, eller drygt 4000 kr per plats. Det kommer att bli viktigt att bevaka om denna ersättning räcker till en tillräckligt god kvalitet i verksamheten.

Det grundläggande finansieringsproblemet i förskolan är att resursen per invånare i åldern 1-5 år har sänkts med 2 % från resursfördelning 2008 jämfört med resursfördelning 2007. Detta är en följd av att 50 mkr lyftes ifrån resursfördelningen till just detta anslag hos kommunstyrelsen utan att befolkningsprognosen justerades nedåt.

3.2.5 Ekonomiska bekymmer i skolan

Under 2007 hade några av stadsdelens egna skolor bekymmer med att få ekonomin att gå ihop. En del av förklaringen ligger i de lokalkostnader och avskrivningskostnader som den nya skolan har genererat och som har tagit en stor del av resurserna. Skolorna lyfter också fram svårigheter att finansiera de extra resurser som efterfrågas avseende såväl den ökande mängden barn i förberedelseklass som det allmänt ökade behovet av särskilda insatser. Det finns en stor risk för att stadsdelens egna skolor får svårt att klara ett nollresultat under 2008.

3.2.6 Telefonikostnader

I samband med att stadsdelen har inventerat vilka olika behov av telefonlösningar som verksamheterna har så har det blivit klart att den nya telefonin (IP-telefoni) kan komma att medföra betydande kostnadsökningar. Det är framförallt de ökade kostnaderna för att tillhandahålla trådlösa telefoner, där flera enheter ska vara kopplade till samma basstation (vanligt i de flesta verksamheter), och för att ringa till mobiltelefon från det fasta nätet som ger dessa merkostnader.

I skrivande stund är införandet av den nya telefonin stoppad i avvaktan på utredningen om prestandan i Malmö stads nätverk men om införandet kommer igång igen utan justering av prissättningen så kan stadsdelen drabbas av ett underskott till följd av detta.

3.2.7 Överföring av resurser till social resursnämnd

Från halvårsskiftet överförs LASS-verksamheten till den nya nämnden, Social resursnämnd, vilket innebär att stadsdelen överlämnar ett kommunbidrag på cirka 45 mkr (90 mkr på helårsbasis). Samtidigt kommer den administrativa ersättningen på 3 % av kommunbidraget, d.v.s. cirka 1,4 mkr (2,7 mkr på helårsbasis), att överföras till den nya nämnden. Eftersom stadsdelens administrativa resurser idag måste ge ett ökat stöd till de verksamheter som växer kraftigt till följd av befolkningsökningen så kan inte stadsdelens administrativa avdelningar minska sin bemanning motsvarande intäktsbortfallet och det kommer att bli svårt att finansiera behovet av administrativt stöd i fortsättningen.

3.3 Budget 2009

3.3.1 Värdesäkring av resurserna

En förutsättning för att planerade volymökningar ska kunna genomföras är att dagens fördelade resurser värdesäkras, d.v.s. att varje invånare även fortsättningsvis genererar samma belopp i resursfördelningen som idag plus uppräknig för pris- och löneökningar.

Det är i sammanhanget ett stort bekymmer att resursen per invånare i åldern 1-5 år (avseende barnomsorg i resursfördelningen) sänktes med 2 % mellan 2007 och 2008 till följd av att 50 mkr lyftes ifrån resursfördelningen till kommunstyrelsens anslag för förskoleutbyggnad utan att befolkningen justerades nedåt.

Dessutom räknas inte de kraftiga kostnadsökningarna för nybyggda lokaler in i resursfördelningen eftersom den enbart tar hänsyn till generella pris- och löneökningar. Det gör att resursen inte är värdesäkrad för stadsdelar som Limhamn-Bunkeflo som har en allt större andel av verksamheten i just nybyggda lokaler.

Inför 2009 är det därför viktigt att resursen per invånare räknas upp inte bara för generella pris- och löneökningar utan även för de faktiska kostnadsökningar som stadsdelarna inte kan påverka, exempelvis den höga kostnaden för nybyggda lokaler.

3.3.2 Befolkningsökning ger högre efterfrågan i samtliga verksamheter

Befolkningsökningen leder till att fler invånare efterfrågar kommunal service, samtidigt som andelen som efterfrågar kommunal service ökar. Den ökade efterfrågan finns i samliga verksamhetsområden och innebär också att efterfrågan på kringresurser ökar, både från verksamheternas egna administrativa funktioner och från de stadsdelsgemensamma.

För att stadsdelen ska kunna ge samma servicenivå som tidigare till hela befolkningen krävs att resurserna per invånare är värdesäkrade (inklusive kompensation för höga kostnader vid nybyggda lokaler) och att befolkningsprognosen i resursfördelningen stämmer överens med den faktiska befolkningsutvecklingen.

3.3.3 Fortsatt låga ersättningar till förskolorna i stadsdelen

Som framgår ovan så har stadsdelen tvingats att sänka ersättningen till de kommunala förskolorna i stadsdelen med 10 mkr, eller drygt 4000 kr per plats, till följd av att resursen per invånare i resursfördelningen sänktes med 2 % mellan 2007 och 2008. Denna lägre ersättningsnivå kommer att gälla även 2009 om inte resursen per invånare räknas upp till tidigare nivåer och bemanningen 2009 kommer att vara fortsatt lägre än nivån 2007.

3.3.4 Kraftigt ökade hyreskostnader och avskrivningar

Även 2009 kommer behovet av fler förskoleplatser vara stort och stadsdelen behöver årligen starta uppemot 300 nya platser i nya förskolor, de allra flesta i nybyggda lokaler. Detta innebär att

stadsdelen även 2009 kommer att få ytterligare cirka 4 mkr i merkostnader för hyreskostnader och avskrivningar. Dessa merkostnader ackumuleras till de senaste årens merkostnader och eftersom resursfördelningen inte tar hänsyn till dessa merkostnader måste finansieringen fortsätta att ske genom effektivisering av verksamheterna.

3.3.5 Prisökningar från Malmö skolrestauranger

Malmö skolrestauranger har aviserat att de behöver justera priset 2009 eftersom de har haft större kostnadsökningar, både avseende personal, lokaler och livsmedel, än vad de har kunnat ta ut i höjda priser de senaste åren. Malmö skolrestauranger behöver också hitta ett index som i framtiden bättre speglar deras kostnadsutveckling än vad dagens index gör.

Enligt den bedömning som Malmö skolrestauranger har gjort så behöver de höja priserna med 10-15 % jämfört med 2008 års prisnivå. Detta kan medföra att de totala kostnaderna ökar med 15 mkr för stadsdelarna, varav Limhamn-Bunkeflo skulle få en kostnadsökning med cirka 2,5 mkr. Om priset skulle höjas med de cirka 3 % som har varit aktuellt de senaste åren skulle kostnaden för stadsdelen ha ökat med cirka 0,5 mkr, vilket betyder att den föreslagna prishöjningen för 2009 skulle innebära en merkostnad för stadsdelen på cirka 2,0 mkr.

Det är avgörande för det framtida samarbetet med Malmö skolrestauranger att stadsdelarna blir kompenserade för denna prishöjning i resursfördelningen. Det är också viktigt att en eventuell kompensation via resursfördelningen endast grundas på antalet invånare och inte läggs ut i den vanliga resursfördelningen där tilläggsresurserna skulle göra att Limhamn-Bunkeflo skulle bli underkompenserade.

3.3.6 Kostnader för LASS

Kommunbidraget för 2008 uppgår till 90,7 mkr och bygger på att antalet ärenden i genomsnitt kommer att vara 367 under året. I januari och februari 2008 har antalet ärenden uppgått till 360 respektive 356 och om utvecklingen fortsätter som hittills, d.v.s. en nettoökning med cirka ett ärende per månad, är förutsättningarna goda för att verksamheten ska redovisa ett nollresultat när året är slut.

Det är därmed rimligt att anta att det genomsnittliga antalet ärenden kommer att öka från 367 i genomsnitt 2007 till 379 ärenden 2008. Det innebär att kommunbidraget behöver öka med sammanlagt 3,0 mkr för att kompensera för volymökningen. Det är också rimligt att förvänta en ökning av timersättningen med 3 % och kommunbidraget behöver öka med 2,8 mkr för att kompensera för denna kostnadsökning.

Det innebär att kommunbidraget behöver öka med 5,8 mkr för att kompensera för de förväntade volym- och prisökningarna.

3.3.7 Upprustning av skollokaler

Inom stadsdelen finns det flera skolor som är mellan 50 och 100 år gamla och som är i behov av renovering. Bland annat är elevernas hygienutrymmen mycket eftersatta. Det årliga inre underhållet är inte tillräckligt och det behövs mer genomgripande renoveringar. Även skolgårdar och förskolegårdar är i stort behov av upprustning avseende såväl lekredskap som hårdgjorda ytor.

3.3.8 Lärarlyftet

För att stadsdelarna ska kunna ta del av lärarlyftet behöver särskilda medel avsättas kommuncentralt. En modell motsvarande den i kompetensstegen inom vård och omsorg hade kunnat stimulera stadsdelarna till att ta del av möjligheterna inom ramen för lärarlyftet.

3.3.9 Ändrad konstruktion vid internprissättning inom pedagogisk verksamhet

Limhamn-Bunkeflo tillhör de stadsdelar som inte längre kan räkna upp sina förvaltningsinterna priser inom förskola, skola och skolbarnsomsorg motsvarande den faktiska kostnadsökningen. Detta beror bland annat på att resursen per invånare inte ökar i samma takt som kostnaderna och att lokalkostnader och avskrivningar tar en allt större del av resurserna. Samtidigt räknas de kommuninterna, och därmed även de interkommunala, priserna upp för den faktiska kostnadsökningen, vilket gör att ersättningarna till stadsdelens egna verksamheter blir ännu mer reducerade.

Därför skulle det vara önskvärt att konstruktionen vid framräkandet av kommuninterna priser sågs över och att det sker en bevakning att dessa priser motsvarar stadsdelarnas genomsnittliga ersättningar till sina egna verksamheter.

3.3.10 Medel för mötesplatser och förebyggande arbete

Tack vare extern finansiering 2008 (projektmedel från myndigheten för skolutveckling samt projektmedel från kommunstyrelsen) har Limhamn-Bunkeflo möjlighet att arbeta särskilt med att skapa mötesplatser för ungdomar och att arbeta gränsöverskridande och förebyggande. Dessa satsningar behöver emellertid vara långsiktiga för att nå önskvärda resultat och därför behöver stadsdelen även fortsättningsvis få motsvarande resurser. Eftersom projektmedlen är tillfälliga så finns det därför ett behov av tillskott i kommunbidraget.

3.3.11 Förslag till förändringar i resursfördelningen

Nya tilläggskriterier

En stor del av de utmaningar stadsdelen brottas med beror på att befolkningen ökar kraftigt och med det efterfrågan på kommunal service. Det krävs mycket stora och extraordinära arbetsinsatser för att klara av att bygga ut den kommunala servicen i takt med den ökade efterfrågan och samtidigt kunna bibehålla kvaliteten i befintlig verksamhet. Därför borde det införas tilläggskriterier som tar hänsyn till dessa problem som uppstår vid en så kraftig befolkningsökning som är fallet.

Ökad grundresurs inom förskolan

Skollagen ger alla som önskar rätt till plats i förskolan och Malmö stad har som målsättning att prioritera utbyggnaden inom förskolan så att en så stor del av befolkningen som möjligt ska ha tillgång till en förskoleplats. Utifrån detta borde en större andel av resurserna fördelas som grundresurs och därmed en mindre andel som tilläggsresurs.

Kompensation för höga lokalkostnader och avskrivningar vid nyproduktion

En av de viktigaste förutsättningarna för att kunna upprätthålla både kvalitet och volymer är att resurserna är värdesäkrade. Som nämndes ovan sker ingen korrekt värdesäkring så länge resursfördelningen inte tar hänsyn till de höga kostnaderna som det innebär att bedriva verksamhet i nybyggda lokaler. Därför bör det i demografitillskottet räknas en högre resurs per ny invånare, framförallt i åldern 1-5 år.

Återinföra grundresurs inom IoF

Den kraftiga befolkningsökningen i stadsdelen innebär en större arbetsbelastning på individ- och familjeomsorgen. Behovet av förebyggande och gränsöverskridande arbete, exempelvis med skola och fritidsverksamhet, ökar och kontakterna med andra verksamheter blir många fler än tidigare. Sådant gränsöverskridande arbete kan i viss mån utföras tack vare tillfällig finansiering från myndigheten för skolutveckling och projektmedel från kommunstyrelsen.

För att inte vara beroende av tillfällig och extern finansiering för att kunna arbeta långsiktigt med förebyggande och gränsöverskridande arbete, och för att kunna möta den ökade efterfrågan som en kraftigt ökad befolkning i sig innebär, borde en viss grundresurs återinföras i resursfördelningen.

3.4 Investeringsbehov

Stadsdelens historiska och förväntade investeringsvolym ser ut på följande sätt:

Utfall 2004	Utfall 2005	Utfall 2006	Utfall 2007	Budget 2008	Behov 2009
4 618	6 311	22 918	11 650	16 000	14 000

Eftersom utbyggnaden inom förskoleverksamheten bedöms fortsätta i samma takt 2009 som de senaste åren, samtidigt som övriga verksamheter inte heller signalerar investeringsbehov som markant skiljer sig från tidigare, bör investeringsbehovet för 2009 uppgå till cirka 14 mkr.